

SĂ DEZLEGĂM TAINELE COMPUNERII

-tipuri de compuneri-

CUPRINS

Așezarea corectă în pagina caietului.....	5
Capitolul I – Compunerea	
1. Părțile unei compuneri.....	9
2. Etapele elaborării unei compuneri.....	9
3. Cerințe privind elaborarea unei compoziții.....	10
Capitolul II – Tipuri de compuneri	
1. Compunerea după o imagine/șir de imagini, tablou sau benzi desenate.....	25
2. Compunerea după un șir de întrebări.....	35
3. Compunerea după cuvinte de sprijin/expresii.....	43
4. Compunerea după un plan de idei.....	50
5. Compunerea cu început dat.....	68
6. Compunerea cu sfârșit dat.....	77
7. Compunerea cu temă dată.....	80
8. Compunerea narativă (liberă).....	83
9. Compunerea descriptivă.....	86
10. Compunerea pornind de la texte literare	
• Povestirea.....	88
• Rezumatul.....	90
• Transformarea vorbirii directe în vorbire indirectă.....	92
Capitolul III – Expresii necesare realizării compunerilor.....	97
BIBLIOGRAFIE.....	112

CAPITOLUL I

Compunerea

1. Părțile unei compuneri

Compunerea este o lucrare scrisă prin care elevii își exprimă sentimentele, ideile și gândurile asupra unei teme propuse sau liber alese, respectând anumite reguli.

Pentru a ne exprima ideile și a le face înțelese, trebuie să dispunem de un vocabular adecvat, iar sursa dezvoltării vocabularului este **lectura**. Atunci când citim, alegem expresiile frumoase, fragmente, amănunte, aspecte interesante pe care le vom nota într-o agendă sau carnețel.

Părțile unei compuneri sunt:

- **Introducerea** (începutul compunerii) arată *timpul*, *locul* unde se vor desfășura faptele, dar și *personajele*.
- **Cuprinsul** este partea cea mai dezvoltată și mai importantă a unei compuneri. Momentele acțiunii (faptele) trebuie prezentate în mod logic, gradat, într-o anumită ordine, astfel încât desfășurarea întâmplărilor să fie interesantă. Un rol important îl au amănuntele semnificative.
- **Încheierea** este ultima parte a unei compuneri. Trebuie să fie scurtă și să prezinte sfârșitul întâmplării, găsirea unor soluții acțiunilor povestite în cuprins, dar și învățătura desprinsă, păreri personale, sentimente proprii în legătură cu subiectul tratat.

2. Etapele elaborării unei compuneri

I. Etapa pregătitoare (pregătirea informațională) constă în observarea mediului înconjurător, lecturarea unor cărți și compuneri în vederea achiziționării informațiilor pentru elaborarea compoziției (surse de inspirație).

II. Ordonarea materialului în plan de idei

III. Redactarea propriu-zisă a compunerii

IV. Evaluarea compunerii (corectarea de către învățător și discutarea cu elevii pe baza ei)

3. Cerințe privind elaborarea unei compoziții

- cu privire la conținut:

- respectarea părților unei compunerii, a temei și a planului de idei;
- respectarea normelor gramaticale, ortografice și de punctuație;
- vocabular adecvat;
- exprimare clară și corectă;
- evitarea folosirii unor fraze lungi, a repetițiilor supărătoare;
- alegerea timpului acțiunii și păstrarea lui pe parcursul compunerii (prezent sau trecut);
- alegerea unui titlu sugestiv.

- cu privire la forma (estetica compoziției):

- respectarea alineatelor;
- scrierea titlului la mijlocul rândului, în partea de sus a paginii;
- scrierea caligrafică (mărimea literelor egală, înclinația literelor aceeași, legătura literelor în cuvinte realizată neîntrerupt);
- respectarea semnelor de punctuație;
- evitarea petelor, ștersăturilor, prescurtărilor de cuvinte.

Dacă ai terminat compunerea:

1. Recitește-o și corectează acolo unde este cazul;
2. Îmbogățește textul;
3. Transcrie textul obținut.

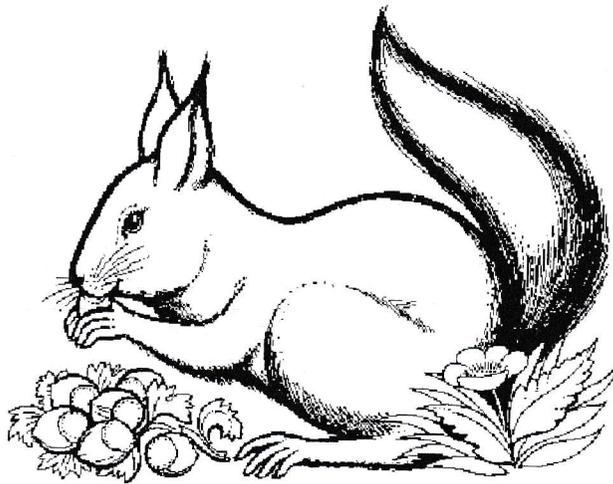

Primii pași în realizarea unei compuneri

1. Așază în ordine logică părțile unei compuneri. Transcrie textul. Scrie un titlu potrivit.

Partea compunerii	Textul compunerii
	<p>Într-o zi, găsește în pădure o ghindă. O privește cu atenție și observă că nu era ca celelate. În timp ce o cerceta, aude o voce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Știu că ai o inimă mare, salvează-mă! - Cine e? spune veverița uimită. - Sunt o ghindă vrăjită de Zâna cea rea. Dacă îmi găsești tatăl, stejarul cu cincizeci de inele fermecate, te voi răsplăti din belșug.
	<p>Într-o scorbură bătrână, trăia demult o veveriță. Era mică, dar ageră, curajoasă și harnică. Zi de zi culegea ghinde ca să-și adune provizii pentru iarnă.</p>

Veverița umblă trei zile prin pădure și cu ajutorul prietenilor ei, găsi stejarul fermecat, care îi mulțumi și o răsplăti cu ghinde dulci, dar și cu o casă nouă în scorbura sa.

2. Așază în ordine logică părțile unei compuneri. Transcrie textul. Scrie un titlu potrivit.

Partea compunerii	Textul compunerii
	Erau odată trei fulgușori. Ei se jucau fericiți prin văzduh. Casa lor era sus în înălțimi.

3. Așază în ordine logică părțile unei compuneri. Transcrie textul. Scrie un titlu potrivit

Partea compunerii	Textul compunerii
	<p>Animalul meu preferat este câinele, pentru că este un animal fidel și vigilent. De când mă știu, am avut mai mulți câini pe care i-am îndrăgit foarte mult. I-am crescut de mici. Dar cel mai mult am iubit-o pe Pufi.</p>
	<p>Mai întâi am văzut-o când era cât un ghem și se hrănea lacomă de la mama ei, Lesy. Când a putut mânca singură, am și luat-o acasă. Îmi plăcea, în primul rând să mă joc cu ea pentru că era grasuță și pufoasă. În plus, mi-am pus în minte să o dresez. Am învățat-o să urmărească mingea pe care i-o aruncam la o oarecare distanță, apoi să mi-o aducă. De asemenea am învățat-o să facă tumbe prin iarba. De altfel, eram nedespărțite. Chiar dacă nu vorbea eu știam că și ea mă iubește la fel de mult pe cât o iubeam eu.</p>
	<p>Iată de ce am rămas cu un gol în suflet, când Pufi a murit cu puțin înainte de a împlini 14 ani. Îmi stăruie mereu în minte privirea ei din ultimele clipe. Din acest motiv, acum nu mai am nici un câine. Trebuie să treacă ceva timp să se vindece această rană.</p>
